

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1466/97,**7. juuli 1997,****eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise
tõhustamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 103 lõiget 5,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹toimides kooskõlas asutamislepingu artiklis 189c sätestatud menetlusega²

ning arvestades, et:

- 1) stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil muuta valitsemissektori rahalised vahendid usaldusväärseks, mis on hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva kasvu tingimuste tugevdamise vahendiks;
- 2) stabiilsuse ja kasvu pakt koosneb käesolevast määrusest, mille eesmärk on tugevdada järelevalvet eelarveseisundi üle ja järelevalvet majanduspoliitika üle ja selle kooskõlastamist, nõukogu määrusest (EÜ) nr 1467/97³, mille eesmärk on kiirendada ja selgitada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamist, ning Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioonist stabiilsuse ja kasvu pakti kohta,⁴ milles antakse kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga D kindlad poliitilised juhised stabiilsuse ja kasvu pakti rangeks ja õigeaegseks rakendamiseks, eelkõige tasakaalulähedase või ülejäägilise eelarveseisundi keskpika perioodi eesmärgist kinnipidamiseks, milleks kõik liikmesriigid on kohustunud, ning võtmaks eelarve suhtes oma stabiilsus- ja lähenemisprogrammide eesmärkide saavutamiseks vajalikke vastumeetmeid siis, kui neil on teavet, mis osutab tegelikule või eeldatavale olulisele kõrvalekaldele eelarve keskpika perioodi eesmärgist;

---

¹ EÜT C 368, 6.12.1996, lk 9.

² Euroopa Parlamendi 28. novembri 1996. aasta arvamus (EÜT C 380, 16.12.1996, lk 28), nõukogu 14. aprilli 1997. aasta ühine seisukoht (EÜT C 146, 30.5.1997, lk 26) ja Euroopa Parlamendi 29. mai 1997. aasta otsus (EÜT C 182, 16.6.1997).

- 3) majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmandas etapis lasub liikmesriikidel vastavalt asutamislepingu artiklile 104c selge kohustus vältida ülemääraseid valitsemissektori eelarvepuudujääke; asutamislepingu protokoll nr 11 (teatavate Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga seotud sätete kohta) artikli 5 kohaselt ei kohaldata artikli 104c lõiget 1 Ühendkuningriigi suhtes, välja arvatud siis, kui ta siirdub kolmandasse etappi; artikli 109e lõike 4 kohast kohustust üritada vältida ülemääraseid eelarvepuudujääke kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes ka edaspidi;
- 4) tasakaalulähedase või ülejäägilise eelarveseisundi keskpika perioodi eesmärgist kinnipidamine võimaldab liikmesriikidel tegeleda tavapäraste tsükliliste kõikumistega, hoides valitsemissektori eelarvepuudujäägi 3% piires SKT kontrollväärtusest;
- 5) artikli 103 lõigetes 3 ja 4 sätestatud mitmepoolset järelevalvemenetlust on vaja täiendada varajase hoiatamise süsteemiga, mille põhjal nõukogu hoiatab liikmesriiki varajases etapis, et eelarve korrigeerimiseks on vaja võtta vajalikud meetmed, vältimaks valitsemissektori eelarvepuudujäägi muutumist ülemääraseks;
- 6) artikli 103 lõigetes 3 ja 4 sätestatud mitmepoolse järelevalvemenetluse põhjal tuleks peale selle jätkata majanduslike arengute täieulatuslikku jälgimist igas liikmesriigis ja ühenduses, samuti majanduspoliitika järjepidevust artikli 103 lõikes 2 nimetatud majandusalaste üldsuuniste suhtes; nende arengute jälgimiseks on teave vaja esitada stabiilsus- ja lähenemisprogrammide kujul;
- 7) lähenemisprogrammides on vaja ära kasutada majandus- ja rahaliidu esimese kahe etapi jooksul omandatud kasulikud kogemused;
- 8) ühisraha vastuvõtnud liikmesriigid, edaspidi “osalevad liikmesriigid”, on kooskõlas artikliga 109j saavutanud püsiva lähenemise kõrgema taseme, eriti valitsemissektori püsiva finantsseisundi; püsiva eelarveseisundi säilitamine nendes liikmesriikides on vajalik toetamaks hindade stabiilsust ja tugevdamaks toodangu ja tööhõive püsivat kasvu; osalevad liikmesriigid peavad esitama keskpika perioodi programmid, edaspidi “stabiilsusprogrammid”; on vaja määratleda selliste programmide põhisisu;

---

³ Vt käesoleva Euroopa Ühenduste Teataja lk 6.

⁴ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 1.

- 9) liikmesriigid, kes ei võta ühisraha vastu, edaspidi “mitteosalevad liikmesriigid”, peavad rakendama tegevuspoliitikat, mille eesmärk on püsiva lähenemise kõrge tase; need liikmesriigid peavad esitama keskpika perioodi programmid, edaspidi “lähenemisprogrammid”; on vaja määratleda selliste lähenemisprogrammide põhisisu;
- 10) Euroopa Ülemkogu andis oma 16. juuni 1997. aasta resolutsioonis vahetuskursimehhanismi loomise kohta majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis ranged poliitilised juhised, mille alusel luuakse vahetuskursimehhanism EMU kolmandas etapis, edaspidi “ERM2”; ERM2ga liituvate mitteosalevate liikmesriikide vääringutel on keskkurss euro suhtes, mis annab võrdluspunkti nende tegevuspoliitika adekvaatsuse hindamiseks; ERM2 aitab neid ja euro vastuvõtnud liikmesriike kaitsta õigustamatu surve eest valuutaturgudel; nõuetekohase järelevalve võimaldamiseks nõukogus esitavad mitteosalevad liikmesriigid, kes ERM2ga ei liitu, sellest hoolimata oma tegevuspoliitika stabiilsusele suunatud lähenemisprogrammide raames, vältides seeläbi reaalse vahetuskursi moonutusi ja nominaalse vahetuskursi ülemäärast kõikumist;
- 11) majanduse põhialuste pidev lähenemine on vahetuskursi püsiva stabiilsuse eeltingimus;
- 12) stabiilsusprogrammide ja lähenemisprogrammide esitamiseks ja nende ajakohastamiseks on vaja kehtestada ajakava;
- 13) selguse ja teabel põhineva avaliku arutelu huvides peavad liikmesriigid oma stabiilsusprogrammid ja lähenemisprogrammid avalikustama;
- 14) stabiilsusprogrammide ja lähenemisprogrammide ning eelkõige nende eelarve keskpika perioodi eesmärgi või sellele eesmärgile suunatud kohandamiskava kontrollimisel ja jälgimisel peaks nõukogu arvesse võtma iga liikmesriigi majanduse asjakohaseid tsüklilisi ja ülesehituslikke tunnuseid;
- 15) selles kontekstis tuleks erilist tähelepanu pöörata eelarveseisundi olulistele kõrvalekalletele eelarve tasakaalulähedastest või ülejäägilistest eesmärkidest; on vaja, et nõukogu annaks varajase hoiatuse, vältimaks liikmesriigi valitsemissektori eelarvepuudujäägi muutumist ülemääraseks; jätkuvate kõrvalekallete korral eelarvest on asjakohane, et nõukogu tõhustab oma soovimisviisi ja avalikustab soovitusi; mitteosalevatele liikmesriikidele võib

nõukogu anda soovitusi meetmete osas, mida tuleb võtta, et tõhustada nende lähenemisprogramme;

- 16) nii lähenemis- kui ka stabiilsusprogrammide tulemusena täidetakse artiklis 104c nimetatud majandusliku lähenemise tingimused,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

JAGU

EESMÄRK JA MÕISTED

Artikkel 1

Käesoleva määrusega sätestatakse eekirjad, mis reguleerivad stabiilsusprogrammide ja lähenemisprogrammide sisu, esitamist, kontrollimist ja jälgimist osana nõukogu teostatavast mitmepoolsest järelevalvest, et varajases etapis vältida valitsemissektori ülemääraste eelarvepuudujääkide tekkimist ja edendada järelevalvet majanduspoliitika üle ja selle kooskõlastamist.

Artikkel 2

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendavad “osalevad liikmesriigid” neid liikmesriike, kes võtsid ühisraha vastu kooskõlas asutamislepinguga ja “mitteosalevad liikmesriigid” neid, kes ei ole ühisraha vastu võtnud.

II JAGU

STABIILSUSPROGRAMMID

Artikkel 3

1. Iga osalev liikmesriik edastab nõukogule ja komisjonile mitmepoolse järelevalve korrapäraseks teostamiseks vastavalt asutamislepingu artiklile 103 vajaliku teabe stabiilsusprogrammi kujul, mis on põhialuseks hindade stabiilsusele ning töökohtade loomist soodustavale tugevale ja püsivale kasvule.
2. Stabiilsusprogramm sisaldab järgmist teavet:
  - a) tasakaalulähedase või ülejäägilise eelarveseisundi keskpika perioodi eesmärk ja kohandamiskava, mille tulemuseks on eesmärgiks seatud valitsemissektori eelarvete ülejääk/puudujääk, ning valitsemissektori võla suhte eeldatav areng;
  - b) majanduse eeldatava arengu põhiprognoosid ja stabiilsusprogrammi elluviimisega seotud tähtsamad majanduslikud muutujad nagu valitsussektori investeerimiskulutused, reaalse sisemajanduse kogutoodangu (SKT) kasv, tööhõive tase ja inflatsioon;
  - c) programmi eesmärkide saavutamiseks võetud või ettepanud eelarvealaste ja muude majanduspoliitikaga seotud meetmete kirjeldus ning olulisemate eelarvega seotud meetmete korral hinnang koguselisele mõjule, mida need eelarvele avaldavad;
  - d) analüüs sellest, kuidas muutused majanduse arengu põhiprognoosides mõjutaksid eelarve- ja võlaseisundit.
3. Lõike 2 punktides a ja b nimetatud valitsemissektori eelarvete ülejäägi/puudujäägi suhte ja võla suhte areng ning majanduse arengu põhiprognoosid esitatakse igal aastal ja need hõlmavad nii käesolevat ja eelnenud aastat kui ka vähemalt kolme järgnevat aastat.

Artikkel 4

1. Stabiilsusprogrammid esitatakse enne 1. märtsi 1999. Seejärel esitatakse ajakohastatud programmid igal aastal. Hilisemas etapis ühisraha vastuvõtnud liikmesriik esitab stabiilsusprogrammi kuue kuu jooksul alates nõukogu otsusest selle liikmesriigi liitumise kohta ühisrahaga.
2. Liikmesriigid avalikustavad oma stabiilsusprogrammid ja ajakohastatud programmid.

Artikkel 5

1. Komisjoni ja asutamislepingu artikliga 109c loodud komitee hinnangute põhjal kontrollib nõukogu artikli 103 kohase mitmepoolse järelevalve raames, kas stabiilsusprogrammis sisalduv eelarve keskpika perioodi eesmärk näeb ette kindlusvaru, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi vältimine, kas programmi aluseks olevad majandusprognosid on realistlikud ja kas võetud ja/või ettepanud meetmed on piisavad teostamiseks eelarve keskpikale eesmärgile suunatud kohandamiskava.

Peale selle kontrollib nõukogu, kas stabiilsusprogrammi sisu hõlbustab majanduspoliitika tugevamat kooskõlastamist ja kas asjaomase liikmesriigi majanduspoliitika on majanduspoliitiliste üldsuuniste suhtes järjepidev.

2. Nõukogu teostab lõikes 1 nimetatud stabiilsusprogrammi kontrolli hiljemalt kahe kuu jooksul pärast programmi esitamist. Komisjoni soovitusel põhjal ja pärast artikli 109c alusel loodud komiteega nõu pidamist edastab nõukogu arvamuse programmi kohta. Kui nõukogu otsustab kooskõlas artikliga 103, et programmi eesmärgid ja sisu tuleks tugevdada, kutsub nõukogu oma arvamuses asjaomast liikmesriiki oma programmi kohandama.

3. Artikli 109c alusel loodud komitee kontrollib ajakohastatud stabiilsusprogramme komisjoni hinnangute põhjal; vajaduse korral võib ka nõukogu ajakohastatud programme kontrollida kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 6

1. Osana artikli 103 lõike 3 kohasest mitmepoolsest järelevalvest jälgib nõukogu stabiilsusprogrammide rakendamist osalevate liikmesriikide antud teabe ning komisjoni ja artikli 109c alusel loodud komitee hinnangute põhjal, pidades eelkõige silmas valitsemissektori eelarve ülejäägi/puudujäägi programmis ettenähtud eelarveseisundi tegeliku või oodatava olulise kõrvalekalde kindlakstegemist eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast.

2. Kui nõukogu avastab eelarveseisundi olulise kõrvalekalde eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast, adresseerib ta kooskõlas artikli 103 lõikega 4 asjaomasele liikmesriigile soovitusel võtta vajalikud kohandamismeetmed, et anda varane hoiatus ülemäärase eelarvepuudujäägi vältimiseks.

3. Kui nõukogu otsustab järgneva jälgimise käigus, et eelarveseisundi kõrvalekalle eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast püsib või suureneb, annab nõukogu kooskõlas artikli 103 lõikega 4 asjaomasele liikmesriigile soovitus võtta viivitamata vastumeetmeid, ning nõukogu võib vastavalt kõnealusele artiklile oma soovitus avalikustada.

3. JAGU

LÄHENEMISPROGRAMMID

Artikkel 7

1. Iga mitteosalev liikmesriik esitab nõukogule ja komisjonile korrapärase mitmepoolse järelevalve teostamiseks vastavalt artiklile 103 vajaliku teabe lähenemisprogrammi kujul, mis näeb ette hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva kasvu põhialused.
2. Lähenemisprogrammis esitatakse järgmine teave, eelkõige lähenemisega seotud muutujate kohta:
  - a) tasakaalulähedase või ülejäägilise eelarveseisundi keskpika perioodi eesmärk ja kohandamiskava, mille tulemuseks on eesmärgiks seatud valitsemissektori eelarvete ülejääk/puudujääk; valitsemissektori võla suhte eeldatav areng; keskpika perioodi rahapoliitilised eesmärgid; nende eesmärkide seos hindade ja vahetuskursi stabiilsusega;
  - b) majanduse eeldatava arengu põhiprognosid ja lähenemisprogrammi elluviimisega seotud tähtsamad majanduslikud muutujad nagu valitsussektori investeerimiskulutused, reaalse SKT kasv, tööhõive tase ja inflatsioon;
  - c) programmi eesmärkide saavutamiseks võetud või ettepanud eelarvealaste ja muude majanduspoliitikaga seotud meetmete kirjeldus ning olulisemate eelarvega seotud meetmete korral hinnang koguselisele mõjule, mida need eelarvele avaldavad;
  - d) analüüs sellest, kuidas muutused majanduse arengu põhiprognosides mõjutaksid eelarve- ja võlaseisundit.

3. Lõike 2 punktides a ja b nimetatud valitsemissektori eelarvete ülejäägi/puudujäägi suhte ja võla suhte areng ning majanduse arengu põhiprognoosid esitatakse igal aastal ja need hõlmavad nii käesolevat ja eelnenud aastat kui ka vähemalt kolme järgnevat aastat.

Artikkel 8

1. Lähenemisprogrammid esitatakse enne 1. märtsi 1999. Seejärel esitatakse ajakohastatud programmid igal aastal.
2. Liikmesriigid avalikustavad oma lähenemisprogrammid ja ajakohastatud programmid.

Artikkel 9

1. Komisjoni ja asutamislepingu artikliga 109c loodud komitee hinnangute põhjal kontrollib nõukogu artikli 103 kohase mitmepoolse järelevalve raames, kas lähenemisprogrammis sisalduv eelarve keskpika perioodi eesmärk näeb ette kindlusvaru, et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi vältimine, kas programmi aluseks olevad majandusprognoosid on realistlikud ja kas võetud ja/või ettepannud meetmed on piisavad teostamiseks eelarve keskpikale eesmärgile suunatud kohandamiskava ja saavutamaks püsivat lähenemist.

Peale selle kontrollib nõukogu, kas lähenemisprogrammi sisu hõlbustab majanduspoliitika tugevamat kooskõlastamist ja kas asjaomase liikmesriigi majanduspoliitika on majanduspoliitiliste üldsuuniste suhtes järjepidev.

2. Nõukogu teostab lõikes 1 nimetatud lähenemisprogrammi kontrolli hiljemalt kahe kuu jooksul pärast programmi esitamist. Komisjoni soovitusel põhjal ja pärast artikli 109c alusel loodud komiteega nõu pidamist edastab nõukogu arvamuse programmi kohta. Kui nõukogu otsustab kooskõlas artikliga 103, et programmi eesmärgid ja sisu tuleks tugevdada, kutsub nõukogu oma arvamuses asjaomast liikmesriiki oma programmi kohandama.

3. Artikli 109c alusel loodud komitee kontrollib ajakohastatud lähenemisprogramme komisjoni hinnangute põhjal; vajaduse korral võib ka nõukogu ajakohastatud programme kontrollida kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 10

1. Osana artikli 103 lõike 3 kohasest mitmepoolsest järelevalvest jälgib nõukogu lähenemisprogrammide rakendamist kooskõlas käesoleva määruse artikli 7 lõike 2 punktiga a mitteosalevate liikmesriikide antud teabe ning komisjoni ja artikli 109c alusel loodud komitee hinnangute põhjal, pidades eelkõige silmas valitsemissektori eelarve ülejäägi/puudujäägi programmis ettenähtud eelarveseisundi tegeliku või oodatava olulise kõrvalekalde kindlakstegemist eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast.

Lisaks jälgib nõukogu lähenemisprogrammi eesmärke silmas pidades mitteosalevate liikmesriikide majanduspoliitikat tagamaks, et nende majanduspoliitika on suunatud stabiilsusele ning vältides seeläbi reaalse vahetuskursi moonutusi ja nominaalse vahetuskursi ülemäärast kõikumist.

2. Kui nõukogu avastab eelarveseisundi olulise kõrvalekalde eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast, adresseerib ta kooskõlas artikli 103 lõikega 4 asjaomasele liikmesriigile soovitusel võtta vajalikud kohandamismeetmed, et anda varane hoiatus ülemäärase eelarvepuudujäägi vältimiseks.

3. Kui nõukogu otsustab järgneva jälgimise käigus, et eelarveseisundi kõrvalekalle eelarve keskpika perioodi eesmärgist või sellele suunatud kohandamiskavast püsib või suureneb, annab nõukogu kooskõlas artikli 103 lõikega 4 asjaomasele liikmesriigile soovitusel võtta viivitamata vastumeetmeid, ning nõukogu võib vastavalt kõnealusele artiklile oma soovitusel avalikustada.

JAGU

ÜHISÄTTED

Artikkel 11

Osana käesolevas määruses kirjeldatud mitmepoolsest järelevalvest annab nõukogu artikli 103 lõikes 3 kirjeldatud üldhinnangu.

Artikkel 12

Kooskõlas artikli 103 lõike 4 teise lõiguga esitavad nõukogu eesistuja ja komisjon oma aruandes Euroopa Parlamendile käesoleva määruse kohaselt teostatud mitmepoolse järelevalve tulemused.

Artikkel 13

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 1998.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. juuli 1997

Nõukogu nimel

eesistuja

J.-C. JUNCKER